



Idékatalog til Den Kulturelle Rygsæk 2021-2022

Kære Musiklærere

Her følger idéer til indstuderingen af de fem sange, som vi skal synge til korstævnerne. Vi vil gennemgå dem alle på vores lærerworkshop den 10. marts 2023.

Jeg har også skrevet lidt om brug af stemmen, når man underviser og forslag til opvarmningsøvelser.

Jeg håber at det vil inspirere og jeg glæder mig til at møde jer alle sammen.

Kærlig hilsen

Clara

Generelt om de fem sange:

- Det er vigtigt at kunne alle melodierne og teksterne rigtig godt, inden I lærer jeres elever dem. Børnene spejler alt og husker bedst den melodi og tekst, som de lærer første gang, så hvis man indøver en fejl, kan det tage lang tid at aflære.
- Fagterne til *X* og *Forårskanon* læres den 4. marts på vores workshop. Her kan vi filme dem, så vi gør det ens, når vi når til korstævnet.
- Husk at når I viser fagter som eleverne skal lave, skal de spejle jer, så I skal bruge venstre hånd/ben/side når de skal bruge højre osv.
- I kan med fordel træne solfa i opvarmningen, eller som små drypvise lege undervejs i musik eller kortimen.



X (er et vejkryds)

Tekst af Halfdan Ramussen

Melodi Michael Bojesen

Sangen har en god energi, en enkel (og kendt) tekst, fagter og en 2. stemme, som også kan synges separat som et slags mellemstykke.

Idéer til indstudering:

- Syng hele sangen for koret. Herefter spørges ind til teksten. Har de hørt den før? Fra hvilken bog stammer den? Kan de andre rim fra Halfdans ABC? osv.
- Brug ekkosang – indstuder en linje ad gangen, som de gentager. Brug fagterne fra start for at understøtte teksten.
- Del sangen op i større bidder og lad dem gentage dig.
- Tag melodien af og sig sangen på melodirytmen med tydelig tekst og fagter
- Tag klaveret af og på, så de kan høre sig selv
- Syng sangen inde i hovedet, mens fagterne laves/danses

Indstudering af overstemmen:

Denne overstemme kan synges separat, hvis man ønsker at bruge den som mellemstykke. Indstuderingen af overstemmen er nemmest, hvis der er akkompagnement til, da det ellers kan være udfordrende først at komme ind på toslaget i takt 1 og 5.

- Brug ekkosang og fagter fra start.

Sæt først overstemmen sammen med melodien, når eleverne er helt fortrolige med begge stemmer.



Anemone

Lissa Nicolajsen

Anemone er et godt eksempel på en enkelt flerstemmig sats. Den kan synges enstemmigt, to-stemmigt eller tre-stemmigt, alt afhængig af hvilket niveau jeres elever har og hvor fortrolige I og de er med solmisation. Til indstudering egner sangen sig godt som tavleøvelse, da dens melodi og rytme er forholdsvis enkel.

Idéer til indstudering:

- Skriv sangens 8 takter på tavlen. Syng sangen på "no" (uden at pege med) og stop på en vilkårlig tone. Eleverne følger med og rækker fingeren op og fortæller hvor du er nået til, ved at gå op og pege på tonen. Start forfra på sangen og stop på en ny tone. Fortsæt på samme måde og byg flere takter på hver gang. På den måde lærer de indirekte melodien og når øvelsen (legen) er slut, kan de melodien.
- Sæt tekst på sangen ved hjælp af ekkosang – fire takter ad gangen.
- Eksperimenter med punktsang, hvor der synges staccato og legato, solo i et par takter, eller veksler sang i flere hold, hvor de skiftes til at synge en linje.
- Syng melodien i hovedet - klap og tramp rytmen til melodien, gå den rundt osv.

Indstudering af solfastemmerne:

- Syng og vis alle fire takter på den nederste solfastemme i loop (som et ostinat) og lad eleverne hænge på. Byg derefter den øverste solfastemme på, på samme måde.

Forslag til opførelsespraksis:

- Når sangen skal opføres, kan man bygge den op efter "lagkagemetoden" Dvs. At man i tre hold bygger sangen op ved at starte med at få den nederste solfastemme til at fungere, sætter den øverste solfastemme på og dernæst melodien.



I Danmark er jeg født

Tekst: H.C Andersen

Melodi: Poul Schierbeck

Danmarks anden nationalsang. Et udsnit af vores kulturarv og historie, der lægger op til en god snak om datiden, H.C. Andersen mm. Det kan være en udfordrende sang at lære, men hvis de lærer den over længere tid, vil den snige sig ind på eleverne lige så stille og de vil holde af, også at kunne synge sådan en type sang. De fleste har hørt den før. Vi synger sangen i C dur. Første og sidste vers.

Idéer til Indstudering:

- Start med at lære dem slutningen af sangen (sidste linje, takt 14 – 18). Det er sangens ”omkvæd” – noget genkendeligt og det er altid motiverende, at kunne synge med på slutningen, hvis teksten eller melodien er udfordrende undervejs.
- Vær opmærksom på at holde halvnote-pausen efter ”Dig elsker jeg” længe nok. Her kan man lære dem at tælle 3, 4 inde i hovedet, inden ”Danmark mit fædreland”.
- Find (eller tegn selv) nogle smukke billeder på nettet af linjerne til teksten i første og sidste vers og print dem ud på A3-papir eller større. Hæng dem op eller læg dem på gulvet i tilfældig rækkefølge. Syng en linje ad gangen og lad eleverne finde den tegning eller billede der passer til. Hæng dem i den rigtige rækkefølge i takt med at sangen høres, findes og synges efter.
- Brug ekkosang så eleverne får sunget melodilinjerne. Gentag hele tiden linjerne til de billeder der er fundet.
- Til sidst vil alle billederne være i den rigtige rækkefølge, der passer til verset.
- De efterfølgende musiktimer kan man gøre det samme – vær ikke bange for gentagelser. I kan også bede en eller flere elever om at hænge sangen i den rigtige rækkefølge eller sætte dem op, mens I synger. Mulighederne er mange.
- Fokuser på legatoet i sangen – leg med de lange toner, lad dem male dem eller trække i et imaginært tov. Eksperimenter også med at synge det modsatte – staccato, så de mærker forskellen.



Forårsjazz-kanon (Det er et dejligt forårsvejr)

Melodi: Anna-Cederberg Orretag

Tekst: Pia Boysen

Idéer til indstudering:

- Start med at lære dem klappene til takt 7 og 8 og få det til at fungere rigtig godt. Evt. til akkompagnementet, så de får indarbejdet den rigtige følelse af swing.
- Indstudér sangen ved hjælp af ekkosang og med fagter.
- Marker et tydeligt et-slag med højre fod når dansen sætter i gang, så rytmen bliver rigtig fra start og så de fornemmer at melodien først starter på to-slaget.
- Når de har lært sangen godt, synges den i kanon.

Alle har ret til at leve

Sigurd Barrett

Udfordringen i *Alle har ret til at leve*, er at lære den fine, men lange tekst. Heldigvis lægger teksten op til en større og vigtig snak om rettigheder, FN's verdensmål, nutiden mm. Sangen vil også være oplagt at bruge som emne i et evt. tværfagligt samarbejde med dansklæreren.

- Sigurd har indspillet sangen her:
<https://www.youtube.com/watch?v=rbhnH92iG5E>
Lyt til den og snak om teksten.
- Lad eleverne tegne versene mens de lytter – del evt. eleverne op og lad dem lave fine plancher til et vers hver, så de til sidst har tegnet hele sangen.
- Når de har hørt, tegnet og sunget med på sangen undervejs, vil det formentlig være nemmere at synges den som fællessang med akkompagnement til.
- Vær særlig opmærksom på den mange lifts i sangen og optakterne til de forskellige melodilinjer. Få dem ens og præcise.